

FOGLALAT: Magyarország (kinevezések és előléptetések; bécs-győri vasút ügyében; kalocsai, kun sz. miklósi, adonyi, esztergami vízáradás, Esztergom város halakifejezése; jöltevések és több rendű adakozások viz által károsultak számára; sa t.) Portugália (új zendületi merény 's a' kormány eddigi győzelme; sa t.) Spanyolország (a' cortesben pólozkodás; Tallada elfogva 's hadi ítelőszek előtt; a' carlosiak gyáva hölgyrablása; Garcia hadi mozgalmi; sa t.) Anglia (parlamentü ülések; Brougham 's O'Connell) beszédei az exeter-halli politikai gyűlésben; a' Tunnel ismét beszakadt; Sussex hg beteg; 's a t.) Franciaország (a' politikai játékosok; fényes lakoma Laffitte tiszteletére; a' francia biztosok Haytiba érkeztek; Montalivet meggyógyult; Orleans hgnó romai kat. vallásra akar térni; sa t.) Németország. Belgium Olaszország. Hollandia. Törökország. Amerika. Gabonaár. Dunavízjárás. —

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ö cs. 's ap. kir. fősége a' bécsi magyar-erdélyországi 30ad-kidó hivatalánál szolgált Rehák János első áru-vizsgálót nyngalmazni melőztatott.

A' m. kir. udv. kamra Oberaygner Antal bakabányai erdősznt nyganza Lipesre; 's hejybe Clement József selmecei erdőszhivatali írkokat alkalmazá.

A' medgyesi szász-szek és szab. kir. város adószedőjeül szózatottbbséggel megvalasztott Kirchberg Károly volt városi jegyző legf. megerősítést nyert. H.

Württemberg Henriette hgnó mart. 28án reggeli 8 óraker „Nador“ gőzösen Budáról Bécsbe utazott.

A' bécsi ideigl. bécs-győri vasut-biztoság a' Bécsben eladandó 5500 darab 500 frtos vasut-részvény iránt jeleni: 1) A' vállalkozni kívánók irásban nyilatkozzanak; 2) E' nyilatkozásikat pösételelenül két biztosági tag jelenlétben nyujtsák be az illető általvevőknek; 3) Az átvétel april 9iktől 14ig mened véghez (Singerstrasse 913 sz. a. Iső emel.), reg. 9től 2ig; 4) Egy személytől csak két aláíró levél fog elfogadni, az egyik saját, 's a' másik megbízója nevében; 5) E' levelek Reyer Aloiz 's társ. (am hohon Markt 512) írószobájában előlegesen megtekint-heiő minta szerint készitendők, 's magukban foglalandják az aláíró nevé, rangját és lakhelyét sajátkezűleg írottan; 6) Minden kedvezés elmel-lőzése miatt számokkal fognak ellátatni, beadatásuk rendje szerint, az aláírási levelek; 7) Ha az 5500 részvény a' 3 § alatt kitűzött határnap előtt elkelne, a' biztoság azonnal berekesztendi az aláírást; 8) Ha nem egyesek, hanem többen több részvényt foglalának el a' kitűzött határ-idő előtt, méltányos fölosztás fog történni az aláírók között, 's a' süker lehető legrövidebb időben hirdapok által tudatni a' közönséggel; 9) A' Pesten eladandó 2500 részvény iránt az itteni biztoság teend jelentést; 10) A' befizetés és egyéb szükséges részletek iránt később jövend tudósítás. —

Kalocsai árvíz: Még a' mult téli nagy árvíz gyászjelei sem enyésztek el, midőn következtető veszély miatt aggodalmunk (melyet öregbete a' Duna árját gátló nagy töltésnek több ölnyi hoszra elpusztulta) valósult. Ugyanis mart. 17ken Vajás töltésait a' Duna árja meghaladván Kalocsa 3^{ad} d'et 's 8 □ mföldnyi határának legalább felét a' Duna rombolt gátain betóduló víztömeggel egyesülve, elöntötte. Mart. 18kaig folyást áradván, 18kán apadni kezdte, de 19ken újlag duzzadni kezdvén egész 22dike reggeléig a' budapesti veszélyt okozta haragos özön lezudultával a' vizdagály legnagyobb fokát elérte 's itt az emberi emlékezet szerint legnagyobbak tartott 1800ki vizárt is 3 köhnyi magossággal meghaladván 18 utczát egészen, a' menten maradt 8 utczának pedig egy részét előntvén, némely helyeken másfél ölnyi mélységű vízzel is elborítá. Most is borzadunk a' mart. 20, 21 's 22ki napok képétől. Szivrázó vala látni, mint ügyekeztek a' retentő haboktól szánatos helyzetbe juttatott lakoság éltét menteni. Ingó jöszögit 's barnait biztos helyre szállítani 's milly hangya-szorgalommal 's aggsággal törekvők a' szegénység házaeskáját töltés által védelmezni! Megdöböntő volt a' esolnakok utáni kiáltozás 's főleg a' sok-ház összeomlásán keseregők panasza. Kis-kalocsa, Eperhát, Fekete-város 's Kigyós utczáin a' sebes víz zaja 's romboló moraja az éj esendét háborítani kénytetit és szakadatlanul költöző lakosok lármája favolra is nagy csapást gyantitának. Sulyosítá sorsunkat a' pesti szerencsétlenség hire is, melyhez hogy hasonló nem ért bennünket, az isteni gondviselés után 1) annak köszönhetjük, hogy a' Duna medre távolabb esvén fölünk, minket árja gyengült erővel ostromolhata; 2) annak, hogy a' kalocsai környéken 8—10 □ mföldnyi téren eloszló víztömeg magossága nevezetesen esőként. Mart. 22ken azonban az erős alszél megporhanyítván a' jeget a' kalocsai 's paksi határon a' Duna jege megindult 's az annyira 's méltán félelmes hármás szigetesen szerencsésen túlhaladva fölünk végbésut vett, mi a' vizdagályt tetemesen csökkenté. E' közönségű zavarban egy ember sem veszté életét. Azonban szerencsések valánk tapasztalni szép példait a' könyörületnek. Ugyanis nm. Klobusiczky Péter érsek a' téli áradás óta 3000 kéve rőzsét (galyfát) 's több öl tűzfűt osztata ki a' szükölködők közt 's most is atyailag gondos segíteni a' sanylódotok élelem 's egyebekben. A' főkáptalan egyes tagjai is örömet nyitak meg lakjokat szenvedő embertársiknak 's részvevő szeretettel sietének enyhíteni nyomorúságjokat. Ezt mondhatni a' menten maradt lakosok méltó dícséretére. Az uradalmi 's városi előljáróság is lelkesen buzgott és munkált. Ovó 's mentő rendszabályok sem hiányoztak. Aldás összeleg 's fejenként mindnyájokra!

Kun Sz. Miklósi árvíz: Leomlott itten több, mint háromszáz ház és istálló 's leomlandó még ennél több is a' falak nagy hasadéki 's átaztuk miatt. Hogy e' zürzavarban tudva semmi emberélet nem veszett, oka főleg azon szerencse, hogy az ár sulya hajnal felé jöven, a' legnagyobb veszély nap-palra esett; 2ik oka az, hogy az akkori havas fergeteggel, 's két ízben, két külön helyen ekkor kiütött tüzzel, nagy szél nem dühöngte. De igen nagyon enyhíték a' veszélyt Hak er Rudolf kiszolgált városi tanácsnok, ki emellett fektü háza tájára menekhetését különös lelki éberséggel több száznak eszközölte, 's azokat több napig étellel egész készséggel a' magából tartot a; továbbá Weintrachter Ferencz boltkereskedő, ki éjjeli nappali szorgalommal önkészitette 's a' veszély órájára épen kész sajkája által, különös buzgósággal a' legveszélyesb helyekre is eljutván, vagy 60—70 ember életét megszabadította, 's különösen egy a' temetőbe menekedett 's ott 24 óraig feküdt és szült asszonyt gyermekes-tül a' jegek közül annyi bátorságra helyzet, hogy a' lelkész a' kisdedet meg is keresstellhet; végre Boda Imre birtokos lakos, Dömötör József ref. kántor, és Racz Pál tanító, kik többek fölött, az

idegen vagyon-mentésben különös buzgóságot mutattak. Köszönet az önhason reménye nélkül is jót tenni tudó szives férfiaknak!

Adonyi mart. 29ken: A' milly nagy szomorúsággal kelle hallanunk hazánk' fővárosának retentő állapotját, melyre azt a' Duna' rendkívüli áradása juttatá, oly nyugtalanító habozás közt vártuk magunkra is a' rohanva zajló folyamon felénk közelgő veszélyeket. A' fejez 's vászon-cseléd 's gyermekek' nagyobb része sirankozva takarodának ki a' marhakkal együtt szőlőhegyi épületinkben menekvést keresni. Csak hivatalbeliek 's erősb férfiak örködének a' városban. A' roppant töltésen kívüli házak 's utczák ugyan már több naptól fogva vízben álltanak; de f. h. 16kán a' töltés alsó részén a' hatalmas ár utat szelvéen lassanként elborítá az egész nagy lapályt a' várossal együtt. Minden közlekedés 's a' templombajárás is esolnakokon 's ladikokon történhetett. A' leroskadt 's lakatlanságig hasadozott házak, hová a' postalak is számlalendő, 130nál többre mennek. Ember nem veszté életét. Az éhséget dülmi emberbarátok nem engedék. A' sok kárvalotton pedig, kik emberszeretetre legméltóbbak, ugyanazon földesurak, a' megbold. 's elfelejtihen emlékezetü vázszyonykői Zichy János gr. legnemesb szivü 's legjelesb indulatu fiai, kik a' tömérdek költségbe került töltést a' közjó végett oly szivesen tett áldozatokkal tőkélyre vevék, ajánlatok, új házhelyosztályok 's laképitő szerek által buzognak könnyebbíteni. Boldogság kövesse mindenütt a' kárvallásenyhitő nemeseket!

Szives kötelességünknek tartjuk, Pozsony, Komárom, Győr és Bécs városok nagylelkü lakosinak, nyilvános köszönetet mondani azon segedelmért, melyet, meghallván, sz. k. Esztergom városnak 's vármegyének a' Duna rendkívüli áradatából származott veszélyét, haladék nélkül, (az első ugyan három ízben), küldöttek, 's melly kenyérből 's egyéb élelemből állván, (noha éhséggel, — hála legyen a' hatóságok fáradozásinak, 's az esztergami főkáptalan, kebelbeli uradalmak, egyes birtokosok, 's a' veszélytől menten maradt községek jötekonyságának — soha sem küzködünk) a' hálaadásra gerjesztett lakosok közt felosztott. Legnagyobb bajt okoz most a' pénz és téglá szüke: de e' tekintetben is tétettek már lépések a' sanyaru állapot enyhítésére, pénzgyűjtés rendeltetvén Esztergomban 's más távolabblakó emberbarátok is segedelem-adásra kértvén meg. Volt is már e' felszólításnak sikere, mert más számos adakozáson kívül eddig következő nevezetesbek küldettek be: Pálffy hgtül 500 p. f. Sándor Móruez gróftul 500 p. f. és 100 mérő tiszta buza, Vurum József nyitrai püspöktül 400 p. f. Kovács Tamás sz. mártóni főpapátul 500 p. f. a' nyitrai káptalantul 200 p. f. Vajha a' nagy lelkü 's felebarátin segíteni kívánó adakozók oly mennyisége gyűjthetnének össze, melly által eddig, esupán a' sz. kir. városban tisztiképen 1,641,271 fl. 37 kr váltóra becsül de mind itt, mind a' Duna mentében fekvő megyebeli helységekben, — hol eddig a' nemesek lakhelyein kívül, — 580 ház dől le: a' házaknak folyást tartó romlásuk által — mind inkább növekedő kár 's innen következő inség némileg enyhíthetnének! Esztergom előljárói.

Esztergom vmegyének parkányi járását is pusztította a' százados emlékezetet túlhaladó nagy árvíz. Névszerint Parkányból az Esztergommal szemközt szépen épült mezővárosbul alig maradt 12 ép ház; Nánát végkép kimosta; Karvának csak hült helye maradt; Mocs szinte martalékká lön; még a' szerencsétől dombra juttatott Muzsla 's Ebed helységek is megrendítették 's károsítottak. Mint mindenkor, úgy most is kétszeres a' csapás, mert lakjaik 's úgy szólván minden vagyonjuktul megfosztatván a' szegények, még éhséget is kelle éreznök, hidegben is didereg-nök. Borzasztó arról csak emlékezni is, hogy a' parkányi nép főmenedékét a' temetőben lelé, hol is apáik odvas sírkeresztjeinek lángja mellett kénytelenítették melegedni, 's keserves élelmüket főzni! ott apáik' esöndes porával vegyült könnyeik közt hangzott szerte az unokák' jaja irtalmat kéréleg a' tűz-víz urától. A' karvaiaik a' tulparti piszkeieknel találtak menedéket. Hála az égnek! tudunkra emberhalál nem történt. Hidedegnek tartottuk korunk' szivét; de most látjuk, hogy a' rendkívüli eset fog rajta, mert mindenfelől meleg részvét vigasztalja már a' kárvallottakat. Parkány és Nána számos lakosinak, úgy szinte barnainak Ebed, Kőhid-gyarmat 's Muzsla adtak szállást, segédkezet, adtak azonnal táplálékot is szenvedő szomszédáiknak. Kiünöleg ragyognak jöltevők között: mint már említettük m. Uzovics János főispáni helytartó 's jelenleg k. biztos, a' m. esztergomi főkáptalan, Kruplyanics Simon primatialis ügyek igazgatója, több szomszéd lelkész, 's uradalmi tiszt. A' ns vármegyének külön választmánya pedig célirányos rendeletei által dícséretesen munkálkodik. Az aláírási-ívet a' k. biztos úr nyitotta meg 500 forinttal; 's nagy-lelkü példáját az egyházi és világi nemes lelkek oly szép ajánlatokkal követék, 's követik folyton, hogy a' nyomorultabbaknak már is szép segély nyujtathaték.

Adakozások a' víztül károsultak számára, az alsó-ausztriai es. kir. kormányzéknel: Eichhoff b. es. kir. köz udv. kamrai elnök 400, Lichtenberg Erazmus gr. es. kir. fő-törvényszéki alelnök 100, Hurrach Erneszt gr. 1000, Lobkowitz Ferdinánd hg 2000, Lamare b. 10, Puchheim József 5, Rosenthal Károly 6, F. 5, egy belvárosi házbirtokos 20, Inreiter A. 10, Danninger György 50, B. R. assz. 5, Fischer Antal polg. kereskedő 25, neje

Fischer Jozefa assz. 9, öt gyermeke: Karolina, József, Károly, Klementina és Gyula 10, Hambeck Mária 's Kment Anna 2, Zimmermann Ferdinand es. tan. és József-akadémiai aligazgató 25, Kerzmann assz. 10, Kis Pál 5, Winwarter József es. k. val. korm. tan. és jogtanító 10, Princeps Péter házbirtokos 10, Linser kávéház vendégei 300, K. Ist. 4 fr. 30 kr., Nell b. es. k. udv. tan. 20, neje Nell Szidónia bnó 6, Werner J. es. k. csarnok-hajhász 's családja 10, Neuhauser Ferenc es. k. nyug. korm. tan. 5, Foltanek János es. kir. udv. tit. 5, gyermekei 2, Raimann János es. k. val. udv. tan. és első udv. orvos 50, R. F. 3, R. 5, F. 2, Banovszky Károly 10, N.N. assz. 1, Jaeger Károly dr. 20, Perin u. tan. 20, Mayr Ferenc b. 200, Piote 's Köchert u. díszkésztők 100, Niernsee Sebestyén 5, Pfauzert A. 100, Rögler János nkereskedő, pénztárnok 's neje 10, Mayer Péter es. katonai agens 10, Mitis Ignác 10, Gierster József 50, Spendon József prépost 25, Bränne Fülöp gr. lovas. tábornok 200, Wedel József postamester 40, Feill Rudolf serfőző 10, Perkold Mihály lelkész 5, Burger Viktor fakereskedő 2, Weitzenecker József serméro 1, Bay Ferencz elelemszer-áros 2, Speer János vámbérnök 1, Angerer János malombérnök 3, Frischau József malomtulajdonos 1 f. Loos Antal es. kir. vadász 20 kr., Wiedermann Leopold nyergész 40 kr., Schmegeger Leopold es. kir. utbiztos 1 fr. 20 kr., Litschauer Ferencz házbirtokos 3, Glandinger Leopold kerékgyártó 1, Zainitzer Sebestyén vendégfogadás 3, Sanitzer Márton vendégf. 3, Amshausen Ferencz 1 fr., Bachner Andor 21 kr., Perzl János házbirtokos 1 f., Thul Ignác heites 20 kr., Ott József 20 kr., Reisinger József házbirtokos 2, Foullon Kelemen b. 3, Moszbacher József malombérnök 3, Malz János vendégfogadás 1, Mejsztrik József házbirtokos 1, Engel József tisztartó 5, Litschmann János irnok 1, Beck Jozefa házbirtokosnő 1, Bischof János 1 f., neje Katalin 20 kr., Chabert F. es. kir. tan. 10, Mayr C. J. kereskedő 20, C. B. O. E. 21, Strachwitz Möriz gr. 80, Strachwitz Atalia gró 20, P. M. 5, Weidele Erwin 2, Clary Károly gr. főezüstkamrás 50, Frankl Farkas kereskedő 2, Jorkasch Lajos 25, Berghaus Béla es. kir. kapitány 6, Malfatti Leopold 5, egy névtelen 10, Schaller Ferencz szabómester ruhákat és 67 fr. 30 krt pengőben. A' m. kir. udv. kancellariánál: Honrichs b. 100, Büntly Dienes gr. 's neje 400, Eszterházy János gr. 200, Eszterházy László gr. 100, Zichy Boldog gr. 100, Chotek gró 100, Hoffmann 's fia nagykeres. 500, Märkus ud. tanácsosnő 4, S. C. család 50, Dubzky b. őrnagy's es. kamrás 50, Vökel bnó 50, Ebner bnó 10, Mezel bnó 100, Baldacci bnó 100 pő for. A' es. kir. köz. udv. kamránál: Kneidinger tan. 200, Burgermeister tan. 200, Steitner ud. tan. 200, Predetich korm. tan. 40, Schönstein b. tit. 50, Szógyény tit. 100, Tessedik tit. 25, Müller tit. 50, Gregurich fogalmazó 20, Baranyay fogal. 10, Hommann fogal. 10, Káncz fogal. 10, Vlascics fog. gyak. 2, Grubiczky fog. gyak. 5, Schobeln fog. gy. 2, Ringelrod fog. gy. 2, Karll fog. gy. 2, Gervay fog. gy. 2, Vilcecz f. gy. 2, Conde b. fog. gy. 10, Szlemenics f. gy. 2, Czech f. gy. 2, Czerakovich f. gy. 2 fr. pő. Bretzenheim hg 600, neje 400, Fechtig b. 200, Prónay Zsigmond b. 50, Névény Mária assz. 50, Hoffmann János 500, Somogyi gr. 100, Stokhammer Ferdinand gr. 100, idős Zichy István gr. 500, Dietrich bkissasz. 200, Liechtenstein Aloiz hg 8000, Blümel Andor 5, Franzl Károly 5, Apfel Károly 1, Kelez udv. tan. 15 pő for. Károly fng udvarából: Elez gr. segéd 's ezredes 10, Elcz gró főudvarmesternő 15, Kleyte Ferencz tan. 20, Wolff Ferencz tan. és udv. orvos 10, Hauser Klára nevelő-hölgy 10, Köchel Lajos tan. 's nevelő 10, Scharschmid Ferencz tr. tan. 's nevelő 10, Mohchagen Adolf főhadnagy 's istálló-igazgató 10, Holl Antal udv. számvévo 10, Dworzak Károly udv. pénztárnok 10, Schlichtinger Máttyás pénztártiszt 5, Lipókh Ferencz tisztviselő 5, Walcher Ferdinand tisztv. 5, Pohl Antal irnok 2, Rechberger Ferencz képtár-igazgató 5, Senger Károly könyvtárnok 5, Streng János könyvtárnoki segéd 5, Warmuth Sebestyén főhadnagy 's földkép-ügyelő 4, Joran József tisztviselő 1, Fink Vilmos tisztv. 4, Romano Antonia komornoknő 5, Nehrich Anna komornoknő 5, Felger Anna komorna 2, Lambert Karolina komorna 2, Charlier József udvarmester 5, Linger Augustz komornok 1, Hendling Fülöp ajtónok 2, Wolfsberger György ajtónok 1, Kern Miklós ajtónok 1, Hvala Máttyás kancellariái-szolga 1, Lerner Máttyás kancellariái solga 1 fr., Radinger Ferdinand képtár-szolga 21 kr., Schaufa Antal vadász 1, Milly Vince vadász 1, Wenderoth Fridrik konyha-elnök 10, Feinsinger György udv. szakács 4, Schade József konyha-rendező 1, Pohl György pinczester 2, Fally József pincze-rendező 1 fr., Balatka Jakab szobafestő 20 kr., Albrecht Ignác házmester 1 fr., Grindl János házmester 20 kr., Pöchlauer János kapuőr 1, Steinberger József tizközműves 1, Spindler Károly kertész-segéd 1, Zeigswetter Bernát lovaszmester 1, Brindl János tanuló 1, Laurent Péter nyug. konyha-ügyelő 2 f., Bittermann János udv. solga 20 kr., Vogel József ud. sz. 1, Schobák Márton udv. sz. 1, Held Tekla komorna 1, Schenkenbach Matild kom. 1 f., Mach Johanna 21 kr., Fally kocsis 20 kr., Graf kocsis 20 kr., Gebhart kocsis 20 kr., Sagmüller kocsis 20 kr., Fahnler kocsis 20 kr., Fedinger kocsitartó 20 kr., Schrammel csatlós 1 fr., Benz csatlós 1 fr., Kasz lovasz 20 kr., Schöbl lovasz 20 kr., Lessek lovasz 20 kr. A' magyar-erdélyországi 30adhivatalból: Hosszu Ignác 5, Balnigg Antal 5, Dauscher Augustz 5, Komlósy Károly 3, Stankovits János 5, Zerwik Pál 2, Punik Károly 1, Rehák János 5, Dauscher Antal 1, Grassinger József 1, Heinecz József 1, Richter Károly 1, Kallenböck Antal 1 fr., Hartl Aloiz 20 xr. pőben. Herdy János udv. eszmadia 6 pár topányt 's 6 pár cipőt 's eszmadia, Steiner 's Batto nkereskedők 10 font kötő-gyapotat, Knoblich Jozefa hölgynevelő intézete 7 ládát 960 darab külön nemű ötfőtettel, Stibicz József kereskedő 2 ládát 273 ruhadarabbal 's egy zsákot mindenféle aprósággal, Nilius József es. kir. rendőr-biztos és családja 42 d. öltözetneműt. Ezenkül Budára a' nádori kancellariába küldöttek: Nádasdy Tamás gr. 100 aranyat, Dietrichstein Ferencz hg 1000, Ovár mváras 150, Eszterházy Pál hg 8000, Schwarzenberg Adolf hg 2000 pő forintot. Illy tetemes segély mellett még egyes intézetek is folyvást segítik a' szerencsétleneket. Igy például Bécsben a' „Wiener Zeitschrift“ szerkesztője, Wittbauer Fridrik, Németország legjeleseb írótul egy kötet szélpliteraturai munkát adand ki saját költségén és a' nyomtatást Strausz könyvnyomó intézete ingyen teljesítendi. A' könyv ezer példányban jelenend meg, 's az egész jövedelem, kötetét két pő forintjával számítva, minden levont nélkül a' károsultak javára fog fordítottani. — Budapestben a' már említett jöltevőkön kívül, ragyogó csillagok gyanánt tűnnek még ki: Eötvös Ignác b. főtárnok 's Keglevich Gábor gr. kamrai elnök hitvesével gr. Sándor Mathild asszonnyal, kik az ó-budai áradás napjától fogva lakjokban tulajdon családjuk kényelmel mellőztével több mint 150 személyt láttak el mindennap szállással 's eledellel, sőt még néhányat ruházzal is. Ezenek kívül mintegy 300 ott nem lakó talált mindennap táplálást udvarjokban. Nem lehetett a' legszivesb hálalérés nélkül szemlélni azon anyai gyöngédséget, mellyel a' hideg 's chségtől dermedező szülőkölködöket szállásra érkezétkor ápolgató a' kegyes grófné, 's napjában többször meglátogatván őket, szükségöikre 's tisztaságukra felügyelt. De nemesak vagyonát megosztá a' nagylelkű család a' szegény kárvalloittakkal, hanem a' grófné 's kis-asszonyai tulajdon kézi munkáikkal is kívánták takarogni rongyosságukat üres órákban több pár harisnyát kötögetvén a' lábbeliltlen gyermekek számára. E' szép koszonához számítható még Festetics Albert János gr. nádori főud-

varmester is, ki naponként igen számos szerencsétlent táplált. Továbbá a' pesti izraelita-község mintegy 3500 kenyeret osztott ki, valláskülönség nélkül a' szülőkölködőknek. Hasonlag buzgának segíni a' közönségen még Boskovicz József nkereskedő és számos egyéb jól evő, kiknek nevei sem tudvák. A' budai külvárosokban 2189 ház közül összedült 201, roskadozó félben van 262, 's épen áll 2023. O-Budán pedig 762 ház közül egészen összedült 397, félig lerokadt 116, kevesebb sérült 128, egészen ép 91. Sz. Endrén 213 ház dült le. Kaloésán, Kún sz. Miklóson, Fülöp-szálláson 's Adonyban szinte hallatlan pusztításokat vitt véghez az árvíz.

PORTUGÁLIA.

(Times mart. 20árul) Tagus gőzös Lissabonbul mart. 14éig terjedő híreket hozott: Va-árnapon (mart. 4én) a' nemzeti őrség szokott ovi szemléjén, laktanyájokba azon parancs érkezék, miszerint szót ne oszlanának 's parancsnokaik jelenének meg a' polgári kormányzó hivatalnál. Midőn itten összegyűltek, Soares Caldeira egy a' királynéhoz küldendő kérelmet tön elejőbbe, mellyben megkéretik ő fels. a' ministerségbe csak olly férjfiak kineveztetésire, kik a' „sept. 9ki dies“ emlékezetű zendület elveinek hódolnak; azonban a' tisztek többsége oda nyilatkozék, miszerint ők nincsenek fölhatalmazva avatkozni a' korona jogaiba. A' kormány ellen nyilatkozának a' hajógyári osztály França vezérlete alatt 's a' 15ik osztály 's még némelyek. A' portugáli hadi hajók legénységi kard és pisztolylyal ellátva a' lázadó főnökök testületeik közt osztattak föl. Esti Sig csend vala; ekkor azon hír szállongott, miszerint ő fels. Soares Caldeira lissaboni polgári kormányzót 's a' mozgalom egyik fő indítóját, letevé hivatalából 's helyébe Costa Cabral követet nevezé ki. Más nap korán reggel a' hajógyár kapujánál megpördültek a' dobok 's hirtelen összegyűltenek: a' hajógyári osztály, a' nemzeti őrség 14ik 's 15ik osztálya 's kisdud számu önkénytes, közöttük több francia tiszt a' hajlani szabadító seregből, összesen mintegy 2 ezer fő. A' városban fekvő seregsapatokhoz azonnal olly rendelés érkezék, miszerint Estrella piaczon a' királyi lak közelében álljanak ki, honnét délután Ikor d' Avilez tábornok vezérlete alatt a' városon fölvonultak. A' hajógyár fő bejáratánál 's a' lissaboni bank ellenében Bomfim alatt a' 2ik vadisz 's 10 gyalogezred állott. 2 órakor França felszólítotték fegyver-lerakásra, mire ő parancslólag válaszolt, hogy bocsátná el a' királyné ministereit. Bomfim b. 3 órányi gondolkodási-ídot engede Frančanak, de közbe jöven Sa da Bandeira, ez az alkudozások elintézését magára vállala 's a' hajógyár kapujához lovglott, França elébe jött 's kezét szoritának. Hosszu tanácskozás után következő pontokban egyezének meg: 1) a' nemzeti őrsereg 's hajógyári osztály polgári mindnyájan ma 3 órakor a' hajógyárul elvonuljanak; 2) a' kapunál őrség, további rendelkezésig, a' nemzeti őrségből leand, ki a' polgári kormányzó nevez ki; 3) mihelyt a' hajógyárban mozognak a' csapatok, a' seregsapatok azonnal visszatérnek szállásikra; 4) senkinek sem lesz bántatása, kik az utolsó napok történetiben részt vőnek. Ezen egyezkedés után a' lázadók Rocio térre vonultak 's itt szétesztlának. Este a' Diario do Governo egyik melléklapja França hajógyári felügyelő elboesáttatását 's az általa vezérelt osztály feloszlatását közlé. Mart. 12én a' nemzeti őrség tisztei összegyűltenek 's indítványozák, miszerint kérének a' királynétől Frančanak hivatalába visszahelyeztetését. Azonközben a' kabinetbeni véleménykülönség a' kormányzásban változást szüle 's különböző tárczak ideiglen Sa da Bandeira 's Joao d' Oliveira kezeiben nyugosznak, az első kül, hadi 's tengerész, a' másik pénz, jog 's belminister. Jose Caetano de Campos, a' corteselnök, pedig új kabinet-alakításra van felszólítva. 12ik estéjén ismét megkísérték a' királynét França 's Caldeira visszahelyeztetésök véggett, de hasztalan. Ezek Camillo társulatjokban a' királyné letételét 's kormányzóság-kinevezést határozatlanak, melly kettőjükön kívül még Cruzból állana. Erre ő fels., seregei parancsnokságát Bomfim báróra bizt, ki azonnal fegyverre szólított föl mintegy 3 ezer főnyi seregsapatot, nemzeti őrséget 's tartalék-sereget, ezek másnap a' kir. lakot környezék, hová a' cortes meghívott 's reggeli 7től délig tanácskozáék, kik a' személyes szabadsági törvényezikk-fölüggesztést, 's az ellenszegülők lefegyverőztetését határozzák. Délben a' csapatok a' zendülők ellen nyomultak. Midőn a' 15dik nemzeti őrség-osztály szállásához közeledtek, ezek lövéssel fogadák őket, melly a' 10ik ezredből egy kapitányt, egy hadnagyot 's 10 közeabert ölt meg. E' nem reménylt fogadatus dühbe hozá a' csapatokat, megrohának a' házat, mellyből a' lövés jöve, több zendülő lesztartak 's 49et foglyul ejtének 's a' többit lefegyverezék. Este új összeütközés támadt egy más zendülési csapattal, melly harczzal végződék. Mind két részről 30—40 halottat 's 99 sebesültet számlálnak. Raeguengo tábornok alullelőtek lovat 's bal karján megsebesíték. Esti 10kor a' zendülők lakaikba szétesztlának. França az ütközet alatt a' hajógyárban maradt. Lehetlen előre jósolni, milly vége leend e' boldogtalan hazának, hol fejtelenség és zavargás üte örök tanyát. A' kereskedés teljesen fönakadt, a' bank, vámház 's nyilvános épületek becsuktvák. A' királyné mart. 13árul következő felszólítást boesáta ki: „Portugálok! Épen most, midőn anyai politikai vész után az országos alkotmányra, mellyet békeszivárványul, egyességi biztosításul és minden portugálnak kibé kitőjeül tekinthem, letemők hitűnket; most, midőn nyomasztó pénzbeli nehézségek után a' cortes eszközt talált legnagyobb bajunk orvoslatára; szóval most, midőn minden reménylenünk engedi, hogy Portugáliában a' boldogság 's jólét napjai ismét visszatérndnek, elesábult férjfiak kisdud száma fölfegyverzetten a' társasági rendet fenyegeti, engem az alkotmány által rám ruházott jogok végrehajtásában gátolva, a' visszavonás szövétnekét ügyekszik az országban még egyvszer meggyujtani. Parancsomra olly mérsékkel bántak velők, mire méltatlanoknak mutatkoztak, mérenyeiket tovább folytatják trónom ellen, 's az alaptörvény által rám ruházott hatalom ellen, miszerint országos tisztviselők kinevezése 's elboesátása tölem függ, nyilvánosan 's makacsul ellenszegülvén. Merények, mellyek annál vétkesbek, mivel az alkotmányzó cortes szemé háttára történ-

nek, mely minden körülményben irántami tiszteletet 's hűségét kitünőleg tanúsítja. Portugálok! a' dolgok illy állapotját, mely a' társasági rendet vég veszéllyel fenyegeti, tovább nem tűrhetni; egyesülni kell mindnyájunknak, hogy a' vad fejtelenséget, mely hazánkat eltemetni siet, végkép kiirthassuk. A' rend iránti szerelmekről 's arról meggyőződve, hogy ismeritek érdekeiteket, bátran számolhatok az országos alkotmány, a' trón méltósága, a' nemzeti képviselés védelmekor segítségetekre. Én a' királyné." Utóirat: A' hajógyári csapatok kezdék tennap a' csatát. Jól értesült tisztviselők után mondhatom, hogy 400nál több halott és sérült maradt a' csatateren mind két részről; egyedül a' nyilvános kórházakban 200 sebesült fekszik. — A' Globe szerint a' brit admirál zavargás esetére a' Tajóban horgonyzó sorhajók dereglyéit készen tartá az angol alattvalók 's a' portugáli főségek segítségére. Első pillanatra e' hírek nyugtalanítók, de ha meggondoljuk, hogy Portugálián már 18 hónap óta társulatok uralkodnak, most tán leend reménye a' királynénak e' társulatok erejét megtörni.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

Madrid, mart. 15én: A' cortesben ismét pofozgatással törekszenek egymást meggyőzni követneink ügyök igazságáról. F. hó 10én ugyan is Gallardo követ, kit épen akkor arcul csapott Maldonado követ társa, nagy ingerültséggel kiálta: „Elnök ur, elnök ur! Eltem veszélyben forog e' fős. gyűlés előtt; Maldonado gyalázatosan bánt velem; most már a' 3dik pofoncsapást kapam.“ Az egész ügy csak annyiban maradt, hogy az elnök törvényszék elibe utasítá a' megsértett követet. Ugyanezen ülésben Mendizabal Toreno grófot práviadalra szólítá föl, Arleta 's Almodovar, mint segítők, már mindent elkövetének az ügy békes elintéztetésére; de siker nélkül, 's így most csak a' fegyverválasztáson tanácskoznak, olly nemű akarván meghatározni, mely a' hat lábnyi magas Mendizabálnak nem adna kitünő elsőseget jóval kisebb vitársa fölött. Lujan követ miniszterek elleni bözengése következmény nélkül maradt, mivel olly cikkek vitatását, minőt a' Gaceta de Madrid az ellenzék ellen magában foglalt, a' cortes többiség veszélyesnek tartá e' pillanatban szőnyegre keríteni. F. hó 13án este, mint némelyek hírlik Cordova 's Seoane tábornokok hosszas tanácskozáson voltak a' kormányzó királynénál 's Ofalia grófnál, a' mellynek következtében az első főhadi parancsnoksággal, az utóbbit pedig Madrid kormányzatával kinalák meg. Hír szerint mind a' két tábornok elfogadá az ajánlatot, olly föltétel, hogy Espartero előbb Madridba kellene idézni 's aztán megfosztani a' fővezérségtől. Ha való is e' hír, nem igen hihetni, hogy Espartero hínárba fogná magát csalatni. Haremezőrül jött hírek szerint f. hó 13án este mintegy 12ezer főnyi carlosi csapat Estellából 14 algyuval megindulván, Vianát látszik ostrommal fenyegetni 's hihetőleg Logronno 's Mendavia közti Ebro folyamon átköltözni szándékozik. Tallada carlosi híres guerillafő fogságra került 's hadi törvényszék elibe állítatgtek. D. Basilio Garcianak nem ré egy levelet fogák fel, mellyben keservesen panaszkodik, hogy sergei gyávák 's nem egyebek rablóknál. (Son ladrones e nes y nada mas.) Nem rég több Reusból Tarragonába utazó hölgyet elfogván a' carlosiak, a' megszabadítottasukra Reusból kiindult 600 nemzetőrt biztos leshelyből 1700 emberrel hátulról megtámadák 's 300at elfogának közülök, a' többit pedig fölkoncolák! — Guergue tábornok is ebredezni kezd teli álmából 's egész pattantyusságát Baquieua felé indítá, hol további parancsra kell várakoznia; általánosan mondhatni, hogy az egész carlosi sereg élénk mozgásban van, 's valamely nagyobb-szerű haditerv létesítésére indult; melyet azonban világosan annyival inkább nem tudhatni, mivel magok a' carlosi alvezérek is homályban vannak a' terv lényeges pontja iránt. —

A N G L I A

London mart. 20: A' tegnapi alsóházi ülésben az irlandi szegényi törvényt vitaták, a' lordok előtt pedig Brougham előadá indítványát, mely szerint a' nyugatindiai rabszolgákat mar f. e. aug. 1sején kívánja tökéletesen felszabadítani. — A' queens-squarei rendőrhivatal előtt ismét egy hivatalon vőlegénye jelent meg Viktoria királynénak. Neve a' 27 éves férfinak: Lewis Phillips 's mesterségire nézve lámpaacsináló. — Bizonyos Alison nevű fiatal férfi 's 14 éves kedvese, Crips Emma, pár nap előtt mákonyt (opium) vevén be, szegénységük miatt, a' leány meghalt, az ifju pedig törvényszék elibe került. A' leány asztalkáján leveleit találtak, mellyben édes atyját, a' tözséresarnok kapusát, az épület fölgyujtásáról vádolja. Az eskütszék e' vádat alaptalannak nyilvánítá 's Alisont Newgatebe viteté. — Ma reggel a' Tunnel ismét beszakadt; de a' dolgozók közül egy sem veszté életét. — Sussex hg egészségerül nyugtalanító hírek kezdnek szállongni. —

Visszatérőleg az exeter-halli rabszolgaság elleni gyűlésre, rövid kivonatját adjuk e' fontos politikai jelenetnek. Reggeli 10 órakor már egészen tömve volt az óriási terem hallgatókkal, 's 12 órakor Brougham l. közki-vánatra elfoglalá az elnökséket. Beszédében különösen Glenelg ellen buzgótt, ki ferde rendszabályival még elviselhetlenebbé tevé a' rabszolgák szomorú sorsát. „A' ministerek, mondá többi közt a' szónok, oda nyilatkoznak, hogy egészen szabaddá nem tanácsos tenni a' szerencsencet, mivel majd csoportosan a' sűrű erdőbe szöknének. Szöknének? A' szaladság elől?! (Nagy tetszés.) sokan mondják, hogy szokás szerint igazságtalan vagyok a' ministerek iránt. Igen, én szokás szerint ollyan vagyok, ki nem engedí magát elámitatni, (tetszés), igen, én ollyan vagyok, ki ígéretet nem fogad el tett gyanánt, (növekedő tetszés), igen, én szokás szerint ollyan vagyok, ki pusztá szókkal nem engedí magát kijátszatni (dörgő tetszés) igen, én szokás szerint ollyan vagyok, ki nem elégszik meg azzal, ha vala' i szabadelmű ministerségnek nevezgeti magát, 's ollyasmít cselekszik, mi nem egyeztethető össze a' szabadsággal. (Tetszés.) Ez már szokásom. (Kaczaj.) 'S e' szokást holtomig követendem! (Tetszés.) Többen szólottak még hasonértelműleg a' ns lorddal, 's végre harsogó tetszés között megszólalt O' Connell is, lényegesen következőleg nyilatkozván: „Én tapasztalt férfi vagyok 's egyéb semmi; az egyszeregy

tehát rendkívül tisztelem, 's mint illynemű tapasztalt férfi lépek most itt föl e' kérdéssel: „Mi lett azon husz millióból, miket a' nyugatindiai ültetvényeseknek megajánlottunk? Mi kiadtuk a' pénzt 's árut nem kaptunk érte. (Halljuk!) Mi irlandiak némelykor maga nevén ki szoktunk mindent mondani, 's ollykor magam sem mondom a' burgonyát holdví lágnak (kaczaj) 's ennél fogvást ez egész alkut csak ámitásnak mondhatom. E' visszaelés már nem tarthat tovább. (Tetszés.) Hamar 's igen könnyen kilöktük mi a' pénzt, 's már most ugyanesak utána láthatunk, hogy azon tartozás teljesíttessék, mit az emberiség olly méltán követelhet. Gyalázat azokra, kik a' husz milliót elfogadák 's a' szerencsencet mégis megtarták az iszonyu rabságban. (Zajos tetszés) De azon ezrek, kiket itt látok, 's azon ezrek, kik hely szűke miatt eltávoznai kénytelenültek, minden alsóházi taghoz így fognak szólani: „Sir! mi nem bánjuk, legyen Ön whig, tory, radical, vagy akármí más; de szavazzon a' rabszolgaság-előrlésztés mellett, (harsogó tetszés), különben...“ Mi történend különben, azt Önök tudni fogják, ha nem mondom is. (Kaczaj.) „De, így fognak Önök talán szólani, ha az alsóház teljesíti is kívánatunkat, van még egy másik, melly fölött nem ellenörködhetünk.“ (Tetszés, és kiáltás: „A' püspökök! A' püspökök!) Az isten segítse Önöket! Ne említsék azokat! (Kaczaj.) Hígyék Önök, a' lordok sem szeretik, ha valaki e' szókkal mutatna rájuk az utcán: „Ez azon férfi, ki a' szerencsencet felszabadulását meggátlá!“ Midőn mondom „azon férfi,“ értem; „a' ns lord.“ (Kaczaj.) Nem, a' lordok nem lesznek ellenünk, mert a' ladyk részünkre nyilatkoztak.“ (Tetszés.) Ezután hosszasan leföste a' szónok a' szerencsétlen rabszolgák iszonyu helyzetét 's meghatólag emlité, minő dicsőség fog abbul majd Angliára háramlani, ha minden birodalmában végkép meg leend szüntette századunk iszonyu szennye, a' gyalázatos rabszolgaság, egyszeremind azoni reményét fejezvé ki, hogy az egyesült szabad tartományokban is nem sokára ütni fog a' feketék szabadság-óraja. —

F R A N C Z I A O R S Z Á G.

Az itteni törvényszék előtt a' mult napokban igen megrendítő jelenet fordult elő. Egy 16 éves ifju 's 17 éves leány ugyanis, mivel szüleik ellenzék egymással házasságra kelésüket, öngyilkolásra szának el magukat. Először a' leányt ölé meg az ifju, azután pedig magát törekvők kivégezni; ekkor azonban már anyára el volt gyöngülve, hogy szándékát nem teljesítheté. Ledru ügyvéd jeles beszéde következtében a' hallgatók könyzápóra közt mondá ki a' „nem vétke“t az eskütszék. E' korban hevesül szoktak szeretni a' francziák. — Haytiből érkezett levelek szerint a' franczia biztosak már partra szállottak Port-au-Princeben, 's Boyer elnök azonnal biztosságot nevezte ki a' francziákkal alkudozás végett. A' nép esöndesen viselé magát partra szálltukkor, 's általánosan hiszik, hogy békén fog elintéztetni az egész kedvetlen viszály. Minek következtében a' kikötő előtt horgonyzó hajóhad már parancsot kapott rendeltetési helyére vitorlázás végett. — Würtemberg Sándor hg. 's neje mart. 19én Parisba érkeztek. Ugyanazon nap este a' casino termeiben a' parisi 2ik kerület választóji fényes lakomat adának Laffitte tiszteletére. Jelen voltak ez ünnepélyen mintegy 900 polgáron kívül, Arago, Salvete, Bachelie, Portalis, Mauguin, Odilon-Barrot, Dupont de l'Eure, 's a' t. Viktoria királyné koronázatására Flahaut gr. 's Boglie hg fognak mint rendkívüli követek Londonba küldetni. — Montalivet egészsége már tökéletesen helyre állott. — A' főügyvéd ma tett hivatalos jelentést a' vádkamra előtt Hubert 's czimborái ügyében. Előadása két óráig tartott, 's két vádlottat szabadon kíván bocsátatni, nyolczat pedig törvényszék elibe állítatni. — A' főnebbi hírekkel ellenkezőleg a' National azt állítja, hogy Haytival békeuton keveset reménylhetni, mivel Boyer elnök az adósságot 75 millióra kívánja szállítatni 's a' fizetést 50 év alatt 2 pCentnyi kamatozás mellett véghez menendőnek. — Orleans hgnő romai kath. vallásra szándékozik térni. —

N É M E T O R S Z Á G.

Hannovera, mart. 10én: A' 2ik kamra Christiani indítványára elfogadá az első kamra azon határozatát, miszerint jegyzőkönyv-nyomatási biztosság neveztessek 's a' többség az 1833ki országgyűlés szabályzata mellett nyilatkozzék. Hírlik, hogy az első kamra határozottan oda jelentkezik, miszerint az adóban megegyezés-jogán nem adhat föl, tehát némileg az új alkotmányi terv elfogadása mellett nem szavazhat. Solmi hget hírlik jutandónak a' székvaros kormányzóságára 's némelyek szerint még a' városi tanács is némikép alá lenne vetve a' kormányzónak. — Schele miniszternek meggyült baja most a' kamarával, mi annyira ingerli őt, hogy megbetegült. Az első kamra sem igen egyezik meg a' kormány rendszabályiban, mi azon nyilatkozványából kitetszik, miszerint a' kamra ezuttal ugyan a' kormány által egyoldalulag rendelt 100 ezer adóparancsban megegyezik, de következő esetekben megkívánja, hogy illyes parancsok először elibe terjesztessenek.

Drezdában maj. Isőjén a' porosz kormány javaslatára pénzügyleket fog tartatni, hogy a' porosz pénzláb a' déli Németország pénzügyesületével összhangzásba hozassék. E' szerint a' német vámszövetségi tartományokban egy márka ezüst a' verési költséggel együtt 24 fr. 30 kr. leend 's mint a' franczia ezüstnél csak $\frac{1}{10}$ lesz benne réz, de e' mellett az eddig vert pénz nemek ideiglen keringésben maradnak. — Steinacker tanító Drezdában személyes folyamodással oda vivé a' dolgot a' jogminiszternél, miszerint Dahlmann leczkehirdetése megjelenhetett a' leczkejegyzékben. Ennek következtében Grimm testvéreket is Lipésébe várják. — Drezdában igen nagy érzést okoz „a' hét götingai tanító elbocsátatása 's ellenmondásuk“ czimű röpirat Albrechtül, mit Dahlmann ada ki, 's annál nagyobb részvétet támaszta, mert Dahlmann tanácsnok igazolását Szászországban meg nem engedék. — A' götingai tanács 's esküttek aláírásával mart. 9én kérelmet nyújtanak be a' hét tanító visszahivatása miatt. —

A' göttingai egyetemnek még mind eddig nincs képviselője az országgyűlésen, mert Plank nem fogadta el a' követséget, a' tanács többszöri kérése is sikertelen volt. — Martius 18dikán reggeli 6 órakor indult az első gőzös Regensburgból, közte s Linz között a' rendes közlekedést előmozdítandó. — Hírlik, miszerint Hildesheim város a' szövetségi gyűlésnél lépéseket tön az 1833ki alkotmány fenntartási érdekében.

Poroszország statusjöveldelme s kiadása 1838ra következő: Bevétele: 1) az országos javak s erdők kormányzatából 4,083,000 tallér; 2) az országos javak kiváltása s eladásából, a' statusadósság minélelőbbi eltörlesztése végett, 1 millió tallér; 3) bányák, hámorok, s a' berlini porcellán-gyárból 917 ezer tallér; 4) a' postából 1,200,000 tallér; 5) adókból: a) telekadóbul 9,847,000 tallér; b) osztályadóbul 6,502,000 tallér; c) iparadóbul 2,054,000 tallér; d) be-, ki s átviteli vámokból, hazai termékek fogyasztási adójából, uti vámokból, hajózási s kikötők, csatornák, zsilipek, hidak s más közlekedési intézetek használati adójából, továbbá a' bélyegadóbul 20,130,000 tallér; e) sóigazgatásból 5,620,000 tallér; összesen 44,173,000 tallér; 7) különféle, a' fentebbi címek alatt nem foglalt jövedelmek 400 ezer tallér. Tiszta bevétele 1838ra: 52,681,000 tallér. Kiadás: 1) a' statusadósságra: a) köz s tartományi statusadósság kamatára s kormányzati költségre 6,067,000 tallér, b) adótörlesztésre 2,470,000 tallér, c) ujonan fölvevett tartományi adósságok kamatára s törlesztésére 41 ezer tallér, összesen 8,578,000 tallér; 2) nyug- s életpénz s illetőségekre 2,468,000 tallér; 3) állandó kiadások 1,073,000 tallér; 4) a' titkos kabinet-, miniszer-, országos számvérvőhivatal, a' kincstár s pénzügyi igazgatása, országos s tartományi levéltárak, főszámvérvőkamrára s a' t. 293 ezer tallér; 5) az egyházi, nevelési s gyógyászati ügyek miniszeriségére 2,817,000 t.; 6) a' belminiszeriség s főbiztoságra 2,414,000 tallér; 7) külügyi miniszeriségre 671 ezer tallér; 8) a' hadminiszeriségre ide értve a' potsdami katonai árvaház költségeit fiók intézetivel 23,436,000 tallér; 9) a' jogminiszeriségre, a' sportulákon kívül 2,166,000 tallér; 10) a' pénzügyi kormányra 249 ezer tallér; 11) a' pénzügyminiszeriségre 1,389,000 tallér, ide értve az építéseket s kereskedés s gyárak igazgatását; 12) ismét a' pénzügyminiszeriségre utak építéseért, ide tudván az építési tőkék eltörlesztését s kamatát 2,925,000 tallér; 13) a' fő elnökségekre s kormányokra 1,710,000 tallér; 14) fő s tartományi ménesekre 169 ezer tallér; 15) rendkívüli költségekre, jövedelemhiány-födözésre s a' t. 2,323,000 tallér. Összesen a' kiadás: 52,681,000 tallér s épen annyi mint a' bevétele. — A' hannoverai király febr. 28árul a' közországgyűléshez kir. irómant bocsátta, melly az országos adósság eltörlesztését s kamatcsökkenést érdekli, ránc nézve ugyan csekély s érdekű.

B E L G I U M.

Brüssel, mart. 7én: Több napi vita után a' követkamra az eskütszékről új törvényt határozott. Vételnek az esküttek: 1) a' polgárokból, kik a' tartományi fővárosokra esendő eskütszéki pénzt fizetik; 2) tisztviselőkből, kik fizetés nélküli szolgálatokban járnak el; 3) különböző tud. intézetek tanárai és szabadosibul (doctor és licentiat); 4) jegyzők, ügyvédek s ügyészekből; 5) nyugalmazott szárazföldi s tengeri katonatisztekéből. Mindnyájan, kik az eskütszékben részt vehetnek, a' tartományi biztosság által névjegyzékbe iratnak s előforduló esetekben az eskütszékre megkiváncató tagok sorshuzás által határozatnak meg. Ezáltal a' kormány előtt elzáratik az ut az esküttek választásit, de más részről azon rosz oldala van, hogy sorshuzás által oly férfiak is választatnak az eskütszékre, kik sem elég erkölcsi, sem elég értelmi tulajdonságokkal nem bírnak. Ezen rosz eltávolításáért a' követkamra ez új törvényezikkéből a' fizetéstelen tisztviselőket egészen kihagyá, mert e' jegyzék alatt tömérdek ember van, ki nem képes esküti foglalatosságra. Ezen módosításon kívül az eskütszéki tagságra kíváncató pénzt is felugattak.

A' követkamra mart. 10ki ülésében a' külügyi miniszernek 200 ezer hitelt szavazott a' konsantinápoli követség költségeül. — Mart. 12ki ülésben a' pénzügyminiszer oly törvényjavaslatot terjeszte a' kamra elibe, mellynek célja új kölcsön-létesítés vasut-bevégezésre s az 1830ki 100 millió 5 pCentes adósságnak 4 1/2 pCentesre változtatása végett. E' javaslat következtében a' kormány föl lenne hatalmazva 180 milliónyi 4 1/2 pCentes kölcsön-fölvételre.

H O L L A N D I A.

A' londoni angol bibliatársaság a' haagai kir. könyvtárnak egy példányt ajándékozott az általa kiadott szentírásból, melly 116 kötetből áll s 85 nyelven van előadva benne a' tartalom. A' király vizont a' londoni bibliatársaságnak egy 100 arany emlékpénzt küldte. — Amsterdami hírek szerint a' haarlemi vasutnak haladék nélkül elkezdék építését.

Berlini lapok szerint Hagából mart. 15érül „Nemzeti adósságunk teljes kamafizetési törvényjavaslata is nagy ellenzésre talált a' 2ik kamrai osztályban, mert több tag nem láthatá át, miért lenne köteles az ország oly kamatrészt továbbá fizetni, mellyet Belgiumnak magára kell vállalni. Ez alkalommal ismét azon köz sajnálat nyilvánított, miszerint a' Belgiummal egyezkedés még mindig oly távol van.“

A' 2ik kamra mart. 13ki ülésében a' vámjegyzék néhány ponti változtatását érdekli törvényjavaslatot kimerítő vita után 33 szóval 16 ellen félre veté. A' kormányt egész tisztelettel fölszólíta a' kamra e' törvényezikk közelebb megfontolására. Nem ellenzék ugyan a' vámjegyzék-megvizsgálatást általánoson, csupán az előterjesztett törvényjavaslatot nem láták hasznosnak sem kereskedésre, sem iparra, sem hajózásra s a' kamra sajnálat nyilvánítá, miszerint a' kormány illy s hasonló elveknek hódol. Nyilvános e' tárgyrul tanácskozás után másfél órai titkos közleményt tön a' külügyminiszer. — Javai magányos hírek szerint 1837 nov. 28árul a' híres Toankoe Iman, ki Bonsolt oly makacsul védé a' német-

alföldi seregek ellen, föltétlenül meghódult a' hollandi kormánynak s nov. 9ike óta Jávában mulat.

O L A S Z O R S Z Á G.

A' német lapok Bunsen szentszéki követ irományát közlik, mellyet a' pápa dec. 10ki beszédere válaszul dec. 17én bocsátott a' romai udvarhoz; az egészben kormánya tetleges lépteit a' kölni érsekre nézve buzog helyesleni. Ez irományra dec. 25érül válaszul a' szentszék részről a' bíbornok-titkok, mellyben többi közt ezt mondja: „A' szent atyát még más ok is beszédre indítá, mert hallgatását hívei joggal megegyezésül tekintették volna a' fentebb előadott sérelmekre nézve; s annál inkább, mert a' kath.sok akkor a' porosz kormány által nyilvánított oklevelekbéli némelly kifejezésekből könnyen azt következtethetik, mintha a' szentszék benne részt vett volna. Egyébiránt a' pápai beszéd nem egyéb, mint nyilvános ellenmondás nyilvános esemény ellen, s ünnepléses örökös az egyházi szent jogok nyílt s botránkozató sérelmei ellen“ továbbá: „A' rajnamelléki tartományokban a' nyilvános esend folytonos főállása, az alattvalói kötelesség hű nyilatkozványi, miket az érsek oly gyöngéd lélekismérettel tön s a' kormány meghagyatábul elvitése utolsó percezeig tett javaslatok világosan meggyőzhetnek minden józan gondolkozásu férfit arul, mi volt ezen erőszakos határozat valódi indítóoka;“ s továbbá: „A' szent atya nagyobb bizalommal viseltek a' porosz király méltányossága iránt, hogy sem kételkednek, miszerint kíváncati kedvezőleg fogadtatnak s így örömmel bocsátok azon alkudozásokba, mikre n.m.ságod magát felhatalmazottnak nyilvánítá.“

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Maltai levelek szerint mart. elejéről azon hír terjeng Triestben, miszerint Ibrahim basa gutaütésben meghalt. Bár e' hírek még valósulásra várnak, mert hivatalos uton mit sem adtak tudomásul, még is a' triesti piacon nagy érzést okozott; mert oly hatalmas férfi elhalása, mint Ibrahimé, a' ki kelet viszonyiba oly nagy befolyásu volt, a' dolgok állását egészen más alakuvá tehetné.

A M E R I K A.

Gibraltárnál, az egyesült statusok határiban, a' canadai „hazafiak“ fennmaradásuk végett két fegyverházat törtek föl, mikből több száz puskát vitének el. Számuk mintegy 2 ezer lehet. A' semleg-fenntartás végett az egyesült szabad tartományok új csapatokat küldenek a' határokra. A' congressus még a' semleg-törvényezikkéről mit sem határozott; de következő törvényjavaslat van elibe terjesztve: „Az egyesült tartományok határiban hajót, dereglyét, fegyvert s más hadiszert venni, gyűjteni, szállítani s katonaságot szedni oly célbul, hogy lázadást indítson vagy fölkelést segítsen azon idegen uralkodó vagy kormány ellen, mellynek birtokai az egyesült szabad tartományokkal határosak s vele békeben élilos. Kik e' törvény ellen vének, azokra legnagyobb pénzbírság 3 ezer dollár s legnagyobb tömlőczbüntetés 3 év.“ — Oceola, a' seminok legderekkabb vezérök, a' charlestoni tömlőczben meghalt. A' charlestoni Mercur következőleg nyilatkozék fölöle: „Emlékezete sokáig élend köztünk, mint oly férfue, ki leggyöngébb eszközökkel legiszonyubb hatásokat szüle.“ — Liverpoolban azon hír terjeng, miszerint a' perui csapatok a' chilibelieknek A' equipanál elzárták visszavonulásukat; Santra Cruz tábornok egy erős csapattal a' város előtt táboroz s a' chilibeliek seregének hihetöleg meg kell semmisülni. Későbbi hírek azonban, mellyeket Jamaica bul Palmerston l. kapott, a' chili-perui háboru végéről tudósítanak. — Weelright, a' londoni geographiai társaság tagja, emek azon jelentést tevő, miszerint a' délamerikai nyugati partokon, Valparaiso, Lima s Panama közt rendes gőzhajózást állíta föl s ezt mostani Sidneyig Ujdel-Wales en szándéka kiterjeszteni. — A' venezuelai congressus jan. 23án nyílt ki ülést; az elnök, Sublete tábornok, gyűlésnyitó beszédében oda nyilatkozék, hogy a' mult évi jövedelem a' legszerencsésb éveket is felülmulá, de az idén nem várhatni annyit.

Midőn egyrészlül a' montreali lapok szerint febr. 13árul Gosford l. Quebecben febr. 26ára határozá a' zendülés-elfojtási Te Deumot; másrészlül a' febr. 20aig terjedő ujjorki lapok szerint Canadában új lázadástul félhetni. A' hazafiak száma, mióta ezek Navy szigetet elhagyák, szaporodik. Alsó-Canadában új fölkelést hírlenek. A' nemzeti Intelligence febr. 11rül következő levelet közöl Vermont status hatáirul: „A' canadai lázadás ismét kitört. Hihetöleg az alsó tartományba rontanak s itt általánoson fölkelendnek. A' statusunkban vásárolt fegyverek s hadiszerek mult héten a' canadai határokra vitettek. Azonban a' canadai kormány, mintha megszagolta volna a' hazafiak tervét, seregeit összevonja s szemesebben öröködik.“ Ugyan e' lap a' washingtoni kormányt semleg-fenntartási gyöngre rendszabályi miatt vádol a. Ezen semleg-kérdés febr. 16án a' követházban élénk vitául szolgált minden gyakorlati foganat nélkül. Howard kíváncatára több hivatalos sürgönyt olvasa föl a' hadminiszer, mibül kiviláglik, hogy mintegy 800 fönyi kalandor Van-Rensselaer s Macleod alatt Detroit tájékin tanyáz és st Clair folyamon át Felső-Canadába szándékozik rontani. 500 indiai készül velök egyesülni, ugyanezt hírlk Mackenzierul is. Egy másik hazafiui csapat Toledonál, Michigan s Ohio hatarin Erie tö mellett tanyáz Sutherland kormánya alatt, innét hasonlag Felső-Canadába rontandó. A' buffaloi színházban a' canadaiak zajos gyűlést tartának s a' kormánypártiak ellen több végzést hozának. Sz. Lőrincz folyam kiáradása Montreal környékén iszonyú károkat okozott. — Febr. 18án reggel két órakor Ujjorkban a' szép Boveri színház elégett. Tíz év alatt ez már a' 3ik színház, melly ugyanazon helyen tűzaldozatá lön.

GABONAAR. Tiszta buza: 70 2/3 63 1/3 — Árpa 30 2/3 — Zab 20 2/3 25 1/3 — Koles kása 73 1/3 — Kukoric a 30 2/3 33 1/3
DUNAVIZÁI. AS. April. Isten: 13' 2" 6" — 2kán: 12' 6" 6" — 3kán: 11' 10" 9" 4kán: 11' 4" 0"